4. Ա Ր Տ Ա Ք Ի Ն Հ Ա Տ Վ Ա Ծ

4.1. Վճարային հաշվեկշիռը 2018 թվականի հունվար-սեպտեմբերին

Ըստ նախնական տվյալների, 2018 թվականի հունվար-սեպտեմբերին ԱՀ վճարային հաշվեկշռի[1] ընթացիկ հաշվի պակասուրդը կազմել է 18481.5 մլն դրամ, որը 2017թ. նույն ժամանակաշրջանի համեմատությամբ աճել է 1115.0 մլն. դրամով:

2017-2018թթ. հունվար-սեպտեմբերին ԱՀ վճարային հաշվեկշռի վերլուծական ներկայացումը

/մլն դրամ/

		2017թ. հունվար-սեպտեմբերին	2018թ. հունվար-սեպտեմբերին	Բացարձակ փոփոխությունը
ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇԻՎ		**-17 366,5**	**-18 481,5**	**-1 115,0**
	Կրեդիտ	94 586,2	111 708,2	17 122,0
	Դեբետ	111 952,7	130 189,7	18 237,0
ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ և ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		**-48 037,7**	**-47 891,7**	**146,0**
	Կրեդիտ	61 323,5	77 319,6	15 996,1
	Դեբետ	109 361,3	125 211,3	15 850,0
ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ		**-49 375,7**	**-48 038,0**	**1 337,7**
	Կրեդիտ	51 243,4	70 719,9	19 476,5
	Դեբետ	100 619,1	118 757,9	18 138,8
Ապրանքների առևտուրն ըստ վճարային հաշվեկշռի հիմքի		*-49 375,6*	*-48 038,0*	*1 337,7*
	Կրեդիտ	51 243,4	70 719,9	19 476,5
	Դեբետ	100 619,1	118 757,9	18 138,8
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		**1 337,9**	**146,3**	**-1 191,6**
	Կրեդիտ	10 080,1	6 599,7	-3 480,4
	Դեբետ	8 742,2	6 453,4	-2 288,8
Տրանսպորտ		-2 609,7	-3 231,0	-621,3
	Կրեդիտ	1 343,1	1 363,3	20,2
	Դեբետ	3 952,8	4 594,3	641,5
Ճանապարհորդություն		-3 500,9	-578,9	2 922,0
	Կրեդիտ	847,1	852,4	5,3
	Դեբետ	4 348,0	1 431,3	-2 916,7
Այլ		7 448,5	3 956,2	-3 492,3
	Կրեդիտ	7 889,9	4 384,1	-3 505,8
	Դեբետ	441,4	427,9	-13,5
ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ		**-2 029,3**	**-4 180,1**	**-2 150,8**
	Կրեդիտ	322,1	714,6	392,5
	Դեբետ	2 351,4	4 894,7	2 543,3
ԵՐԿՐՈՐԴԱՅԻՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ		**32 700,6**	**33 590,3**	**889,7**
	Կրեդիտ	32 940,6	33 673,9	733,3
	Դեբետ	240,0	83,6	-156,4
ԿԱՊԻՏԱԼԻ ՀԱՇԻՎ		**3 964,6**	**1 854,2**	**-2 110,4**
	Կրեդիտ	3 964,6	1 854,2	-2 110,4
	Դեբետ	0,0	0,0	0,0
Զուտ վարկավորում(+) զուտ փոխառություն(-) ընթացիկ և կապիտալի հաշիվներից		***-13 401,8***	***-16 627,3***	***-3 225,5***
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇԻՎ		**-23 166,4**	**-33 323,0**	**-10 156,6**
Զուտ վարկավորում(+) զուտ փոխառություն(-) ֆինանսական հաշվից		***-23 166,4***	***-33 323,0***	***-10 156,6***
Ուղղակի ներդրումներ		**-943,4**	**-548,5**	**394,9**
Զուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում		0,0	0,0	0,0
Զուտ պարտավորությունների ստանձնում		943,4	548,5	-394,9
Պորտֆելային ներդրումներ		**0,0**	**0,0**	**0,0**

	2017թ. հունվար-սեպտեմբերին	2018թ. հունվար-սեպտեմբերին	Բացարձակ փոփոխությունը
Զուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	0,0	0,0	0,0
Զուտ պարտավորությունների ստանձնում	0,0	0,0	0,0
Ֆինանսական ածանցյալներ (բացառությամբ պահուստների) և աշխատողների ֆոնդային օպցիոններ	0,0	0,0	0,0
Այլ ներդրումներ	**-22 223,0**	**-32 774,5**	**-10 551,5**
Զուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	141 297,2	155 489,9	14 192,7
Զուտ պարտավորությունների ստանձնում	163 520,2	188 264,4	24 744,2
Պահուստային ակտիվներ	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Զուտ սխալներ և բացթողումներ	**-9 764,6**	**-16 695,7**	**-6 931,1**

[1] ԼՂՀ ԱՎԾ 2015թ-ից սկսած իրականացրել է վճարային հաշվեկշռի վերահաշվարկ համաձայն ԱՄՀ կողմից առաջարկվող վճարային հաշվեկշռի ձեռնարկի նոր հրատարակության՝ «Վճարային հաշվեկշռի և միջազգային ներդրումային դիրքը ձեռնարկ 6»-ի (BPM-6) մեթոդաբանական պահանջի: Ըստ նոր BPM-6 ձեռնարկի փոփոխություններն իրականացվել են ինչպես դասակարգչային, այնպես էլ մեթոդաբանական առումով: **Դասակարգչային առումով** իրականացվել են հետևյալ հիմնական փոփոխությունները: Նախկին 2 հաշիվների՝ ընթացիկ հաշվի և կապիտալի ու ֆինանասական հաշվի փոխարեն այժմ հաշվեկշիռը կազմված է 3 հաշիվներից՝ ընթացիկ հաշիվ, կապիտալի հաշիվ և ֆինանսական հաշիվ: Իր հերթին ընթացիկ հաշիվը ներկայումս կազմված է 3 ենթահաշիվներից՝ ապրանքների ու ծառայությունների (նախկինում դրանք առանձնացված էին), սկզբնական եկամուտների (նախկինում՝ եկամուտների) ու երկրորդային եկամուտների (նախկինում՝ընթացիկ տրանսֆերտներ) ենթահաշիվներից: Փոփոխվել է ֆինանսական հաշվում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվառման կարգը: Ներմուծվել են «ակտիվների զուտ ձեռք բերում» և «պարտավորությունների զուտ ստանձնում» տերմինները: Ֆինանսական հաշվի հոդվածները գրանցվում են զուտ հիմքով յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության մասով, այսինքն նրանք արտացոլում եմ հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում բոլոր կրեդիտային և դեբետային փոփոխությունները: Այսպիսով դրական զուտ փոփոխությունը նշանակում է ակտիվների կամ պարտավորությունների աճ, իսկ բացասականը՝ ակտիվների կամ պարտավորությունների նվազում:

Վճարային հաշվեկշռում ներկայացված ապրանքների առևտուրը տարբերվում է արտաքին առևտրի վիճակագրության տվյալներից: Մասնավորապես, արտաքին առևտրում ներմուծումը ներառվում է ՍԻՖ գներով (ներառում են ապրանքի գինը, ապահովագրության և բեռնափոխադրման ծախսերը մինչև ներմուծող երկրի սահման), իսկ վճարային հաշվեկշռում՝ ՖՕԲ գներով (ներառում են ապրանքի գինն ու հարակից ծախսերը մինչև արտահանող երկրի սահման) :